

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы «Гематология мен пульмонологиядағы тиімді фармакотерапия» пәні бойынша силлабус	044 -41/16 32 беттің 1 -беті	

Силлабус

Кафедра атауы: Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология

Мамандық: М144 – Медицина

Пән, пән коды: М-DOAOA «Дәрілердің өзара әсерлесуі мен өзара алмастырылуы»

Кредит көлемі/оқу сағаты: 7кредит/210сағат

Курс және оқу семестрі: 1курс/2 семестр

Шымкент, 2019 ж.

Әзірлеген:

м.ғ.д., профессор З.А. Керимбаева
м.ғ.д., профессор Н.Ж. Орманов

Силлабус кафедра мәжілісінде талқыланды және мақұлданды.

Хаттама № 15 « 18 » 05 2019 ж.

Кафедра меңгерушісі,
м.ғ.д., профессор

Керимбаева З.А.

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ			АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы			044 -41/16
«Гематология мен пульмонологиядағы тиімді фармакотерапия» пәні бойынша силлабус			32 беттің 3 -беті

Оқытушылар туралы мәлімет:

№	Кафедра қызметкерінің аты-жөні	Кафедрадағы атқаратын лауазымы	Ғылыми дәреже	Ғылыми жұмысы және басқа жетістіктері	Педагогикалық стаж	Зерттеу өтетін/өтілген базалар	Сымтетіктер: телефон E-mail
1	Керимбаева Закира Амировна	профессор	Медицина ғылымдарының докторы	фармакология, клиникалық фармакология, тұрғындарды дәрі-дәрмекпен қамтамасыз ету, фармакоэкономика мен фармакоэпидемиологияның өзекті сұрақтары, дәрілерді тиімді пайдалану	27	Қалалық кардиологиялық орталық	8-702-979-99-76 zakira.k@mail.ru
2	Орманов Намазбай Жаппарович	профессор	Медицина ғылымдарының докторы	«Әлеуметтік маңызды аурулардың емі және алдын алуы үшін арналған фитопрепараттарды дайындау және енгізу»	43	Қалалық клиникалық орталық	8-775-125-59-46 ormanov48@mail.ru

1. Кіріспе. Клиникалық тәжірибеде дәрігер пациентке бір уақытта бірнеше дәрілік құралдарды тағайындау қажет болған жағдайлар жиі болады.

Бірнеше аурулардың болуы, сондай-ақ монотерапияның тиімділігі және / немесе қауіпсіздігінің болмауы (қажет болған жағдайда ЖЖР түзету) үшін алғышарттар болып табылады. Сонымен қатар, дәрілік құралдар бір-бірімен өзара әрекеттеседі. Дәрілік препараттардың тиімділігі мен қауіпсіздігі олардың тамақпен, алкогольмен, темекі түтінімен, фитопрепараттармен өзара әрекеттесуі нәтижесінде өзгеруі мүмкін. Фармакотерапияның тиімділігі мен қауіпсіздігінің жоғарылауына әкелетін дәрілік заттардың өзара әрекеттесуі дәрілердің ұтымды қиыстырылуы

негізінде жатыр. Дегенмен, дәрілердің өзара әрекеттесуі фармакотерапияның тиімділігінің төмендеуіне әкелуі мүмкін, бұл жағдайда дәрілердің тиімсіз қиыстырылуы туралы айтылады.

Дәрілердің алмастырылуы мәселесі ең талас тудыратын тақырыптардың бірі және нарықтағы әр түрлі өндірушілердің көптеген препараттардың салдарынан өте өткір болып табылады. Дженерик пациентке де, денсаулық сақтауға да пайдалы, егер ол түпнұсқа препараттарға толығымен баламалы және сонымен бірге ең жақсы фармакоэкономикалық сипаттамаларына ие болса.

Дженериктердің өсіп келе жатқан маңыздылығына байланысты, барлық жағдайларда түпнұсқа препарат емдеу процесіне зиян келтірместен дженерикке ауыстырылуы мүмкін деген сұрақ аса өткір болып табылады. Кейбір жағдайларда белгілі бір препараттарға мұндай ауыстыру ұтымды емес екендігін көрсететін бірқатар зерттеулер бар. Препараттардың өзара алмастырылуы туралы мәселені шешу үшін дженериктердің түпнұсқалық препараттармен сәйкестігін реттеуге байланысты мәселелерді жою үшін үлкен жұмыс қажет.

2. Пәннің мақсаты:

-Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін ескере отырып, әр түрлі аурулардың тиімді фармакотерапиясын жүргізуді үйрету.

3. Пәннің қысқаша мазмұны:

Дәрілердің өзара әрекеттесу және өзара алмастырылуға арналған негізгі тәсілдер келесі бағыттарды қамтиды:

Дәлелді медицина тұрғысынан дәрілік заттарды ұтымды үйлестіруді таңдау.

Қажет емес препараттардың комбинациясын диагностикалау және тағайындауды түзету. Полипрагмазиямен күрес.

Түпнұсқалық және дженерикалық дәрілік құралдарды салыстырмалы талдау. Дәрілік заттарды оңтайлы таңдау және ауыстыру.

Дәрілік заттардың өзара әрекеттесу және өзара алмастыруын зерттеуі жанама реакцияларды төмендету және оңтайлы фармакотерапияны таңдау арқылы медициналық көмектің сапасын жақсартуға мүмкіндік береді.

4. Оқытудың нәтижесі:

Білімі және түсінігі:

- дәрілердің әр түрлі деңгейде өзара әрекеттесудің негізгі қағидаларын.
- ішкі ағзалар ауруларда дәрілердің өзара әрекеттесу негізгі қағидаларын.
- тамақ, темекі және алкогольмен препараттарды өзара әрекеттесудің негізгі қағидаларын.

Білімі мен түсінікті қолданады:

- дәрілердің әр түрлі деңгейде өзара әрекеттесудің негізгі қағидаларын.
- ішкі ағзалар ауруларда дәрілердің өзара әрекеттесу негізгі қағидаларын.
- тамақ, темекі және алкогольмен препараттарды өзара әрекеттесудің негізгі қағидаларын.

Оқыту дағдылары немесе оқуға қабілеттілік

- дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін ескере отырып, негізгі симптомдық кешендерді емдеу үшін қолданылатын ең тиімді және қауіпсіз препараттарды таңдайды;

- дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін ескере отырып, оңтайлы мөлшерлеу режимін белгілейді;
- емдеудің қауіпсіздігін бақылау әдістерін таңдайды және дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін ескере отырып, олардың жанама әсерлерін дамыту қаупін болжайды;
- өзара әрекеттесуді және мүмкін болатын қажетсіз дәрілік реакцияларды ескере отырып, дәрілердің тиімді комбинациясын таңдауда ақпараттар мен кеңестер береді;
- дәрілердің қолдану тиімсіздік жағдайында оларды өзара алмастырады;
- дәрілердің өзара әрекеттесуі мен өзара алмастыруы бойынша іздеу, ақпараттық-анықтамалық, дерекқор, интернет-ресурстары көздерін пайдалану арқылы жүргізеді.

Коммуникативтік қабілеттер

Медициналық және деонтологиялық этика нормаларын сақтай алады.

Ойды құрастыру

Дәрілердің жағымсыз әсерлерінің қауіпін болжам жасай алады және бақылайды, егер олар басталса, онда түзету және алдын-алу әдістерін қолданады.

Тәжірибелік сабақтардың тақырыптық жоспары

№	Тақырыптардың атауы	Қысқаша мазмұны	Оқыту түрі/әдісі-технологиясы	Бағалау түрі/әдісі	Сағат саны
1	Қосарланған ДЗ оңтайлы әдістемесі.	Қосарланған ДЗ оңтайлы әдістемесі, фармакокинетикалық, фармакодинамикалық, ағза жүйелерінің деңгейінде өзара әрекеттесуі. Дәрілік өзара әсерлесуінің фармакокинетикалық аспектілері.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау	3
2	Дәрілік заттардың фармакокинетикалық өзара әсерлесуі	Анықтамасы. Дәрілік заттардың өзара әсерлесуінің түрлері: фармацевтикалық, фармакокинетикалық, фармакодинамикалық, ағза жүйелерінің деңгейінде өзара әрекеттесуі. Дәрілік өзара әсерлесуінің фармакокинетикалық аспектілері. Сіңірілу кезіндегі дәрілік заттардың өзара	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау	3

		әрекеттесуі. Таралу кезіндегі дәрілік заттардың өзара әрекеттестігі. Биотрансформация кезіндегі дәрілік заттардың өзара әрекеттестігі. Шығарылу кезіндегі дәрілік заттар.			
3	Дәрілік заттардың фармакодинамикалық өзара әсерлесуі .	Дәрілік өзара әсерлесуінің фармакодинамикалық аспектілері. Синергизмдік фармакодина-микалық өзара әсерлесуі. Антагонисттік фармакодинамикалық өзара әсерлесуі. Тура фармакодинамикалық өзара әсерлесуі. Спецификалық молекуланысана деңгейіндегі өзара әрекеттесуі. Транспорттық медиаторлық жүйелерінің деңгейінде өзара әрекеттесуі. Қосалқы (тура емес) фармакодинамикалық өзара әсерлесуі. Эффе́кторлық жасушалар деңгейіндегі өзара әрекеттесуі. Эффе́кторлық органдар деңгейіндегі өзара әрекеттесуі. Эффе́кторлық функционалдық жүйелер деңгейінде өзара әрекеттесуі. Дәрілік заттардың фармакодинамикасын бағалау әдістеріне	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау, ситуациялық есептерді шешу	3

		қойылатын негізгі талаптар. Фармакокинетикамен фармакодинамиканың өзара байланыстары.			
4	Дәрілік заттардың тағам, темекі, этанол, алкогольмен өзара әрекеттесуі. Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуінің қауіпті факторлар.	Дәрілік заттардың тағаммен фармакокинетикалық өзара әрекеттесуі. Дәрілік заттардың тағаммен фармакодинамикалық өзара әрекеттесуі. Дәрілік заттардың темекі, этанол, алкогольмен өзара әрекеттесуі. Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуінің қауіпті факторлар. Қосалқы аурулар. Полипрагмазия. Дәрілік заттардың терапевтикалық ені. Фармакогенетикалық факторлар.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау, ситуациялық есептерді шешу	3
5	Жүктілік, бүйрек және бауыр жетіспеушілік кезіндегі дәрі-лік құралдардың өзара әсерлесуі.	Жүктіліктің критикалық кезеңі (жүктілік кезінде қоданылатын дәрілік құралдардың категориялары). Жүктілік кезіндегі дәрілердің фармакокинетикалық ерекшеліктері. Жүктілік кезіндегі қолдануға болмайтын немесе өте сақтықпен қолданатын дәрілердің тізімі. Жүктілік кезіндегі дәрілік құралдардың өзара әсерлесуі. Бүйрек жетіспеушілік және дәрілік құралдар. Бүйрек жетіспеушілік кезіндегі дәрілік құралдардың өзара әсерлесуі. Бауыр жетіспеушілік және	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Ситуациялық есептер	3

		дәрілік құралдар. Бауыр жетіспеушілік кезіндегі дәрілік құралдардың өзара әсерлесуі.			
6	Қажетсіз дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін диагностикалау және түзету әдістері	Қажетсіз дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін диагностикалау. Ятрогендік асқынуларды түзету.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау	3
7	Химиотерапиялық дәрілік заттардың өзара әсерлесуі	Химиотерапиялық дәрілік заттардың өзара әсерлесуі. Химиотерапиялық дәрілерді қолданудағы негізгі қағидалар.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Ситуациялық есептер	3
8	Антибактериальдік құралдардың өзара және басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	Антибактериальдік құралдардың (пенициллиндердің, цефалоспориндердің, карбопенемдердің, макролидтердің, гликопептидтердің, аминогликозидтердің, тетрациклиндердің, амфениколдардың, хинолондардың, нитроимидозолдардың, нитрофурандардың, фосфон қышқыл туындыларының) өзара және басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау	3
9	Вирустарға және саңырауқұлақтарға қарсы препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара	Вирустарға (герпеске, цитомегаловирусқа, гриппке, белсенділік кең спектрі бар) және саңырауқұлақтарға қарсы	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік	Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау,	2

	әсерлесуі.	(полиендік, азолдар, аллиаминдер, басқа химический групп) препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	ситуациялық есептерді шешу	
10	Сульфаниламидтердің дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі	Сульфаниламидтердің дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі және басқа да антибиотиктермен әсерлесуі.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау, Ситуациялық есептер	3
11	Адренергиялық құралдардың басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	Адренергиялық (адреномиметиктер, адреноблокаторлар, симпатолитиктер) басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау,	3
12	Холинэргиялық құралдардың басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	Холинэргиялық құралдардың (холиномиметиктер, холиноблокаторлар, антихолинэстераз-дық құралдар, ганглиоблокаторлар) басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Ситуациялық есептер	3
13	Психотропты құралдардың басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	Психотропты құралдардың (антидепрессант-тар, литий препараттар, нейролептиктер, анксиолитиктер, ұйықтататын) басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау	3
14	Жүрек-қан тамыр препараттардың басқа	Жүрек-қан тамыр препараттардың	Клиникалық хаттамалармен	Ауызша, тесттік	3

	дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	(нитраттардың, кальций блокаторлардың, β -адрено-блокаторлардың, АПФ ингибиторлардың, фосфодиэстеразаның ингибиторлардың және т.б өзара әсерлесуі.	жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	тапсырмаларды орындау Ситуациялық есептер	
15	Антиаритмиялық препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Антиаритмиялық препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау	3
16	Өкпе және бронх ауруларында қолданылатын препараттардың өзара әсерлесуі.	Өкпе және бронх ауруларында қолданылатын препараттардың (β 2-адреномиметиктердің, метилксантиндердің, м-холиноблокаторлардың, жасуша мембранасының тұрақтан-дырғыштары, түкірік түсіретін, муколитик-тердің, жөтелге қарсы) басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау	3
17	Асқазан-ішек жолдарының қызметіне әсер ететін препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Асқазан-ішек жолдарының қызметіне әсер ететін препараттардың (протон помпаның ингибиторлардың, антацидтердің, H_2 -гистаминоблокаторлардың және гастропротективтік препараттардың) басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау	3
18	Қабынуға қарсы препараттардың басқа	Стероидты қабынуға қарсы препараттардың	Клиникалық хаттамалармен	Ауызша, тесттік	3

	дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	тапсырмаларды орындау, ситуациялық есептерді шешу	
19	Аллергияға қарсы препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Аллергияға қарсы препараттардың ОЖЖ әсер ететін басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау	3
20	Эндокриндік ауруларда қолданылатын дәрілердің басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Эндокриндік ауруларда қолданылатын дәрілердің (инсулин, сульфонилмочевина, бигуанидтер және т.б., антитиреоидты гормондар және қалқанша безінің гормондары) басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау	3
21	Дәрілердің өзара алмастыруы	Өзара алмастырылуы және басымдық. Оригиналды дәрілік құрал. Биотехнологиялық дәрілік құралдар. Биоаналогтік дәрілік құрал (биоаналог). Дәрілілердің өзара алмасуы: дженериктер және биосимилярлар. Өзара алмастырылудың түсінік тұжырымдамасы. Ғылыми сараптаманың рөлі. Өзара алмастырылудың қағидалары. Биоэквивалентность. Мемлекеттік сатып алуларға өзара	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау	3

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ			АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы			044 -41/16	
«Гематология мен пульмонологиядағы тиімді фармакотерапия» пәні бойынша syllabus			32 беттің 12 -беті	

		алмасудың әсері.			
22	Дәрілік заттардың алмасудың заңнамалық аспектілері	Түпнұсқалық және дженерикалық препараттармен қамтамасыз етуді реттейтін түрлі елдердің заңдарының ерекшеліктері.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау, ситуациялық есептерді шешу	3
23	Дәрілермен алмастырылатын дәрілік заттардың фармакоэкономикалық аспектілері	Эквиваленттілігін ескере отырып, қайта өндірілген және түпнұсқалық препараттармен фармакотерапияның экономикалық аспектілері. Мемлекеттік сатып алуларға өзара алмастырудың әсері.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау	3
24	Дәрілік заттардың алмастырудың деректер базалары	Терапевттік эквиваленттілігінің деректер базалары	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау	1
Барлығы					70

Тақырыптық жоспар МӨЖ/ОМӨЖ, орындау және МӨЖ тапсырмаларын тапсыру кестесі

№	Тақырыптардың атауы	Қысқаша мазмұны	Оқыту түрі/әдісі-технологиясы	Қадағалау кестесі (мерзімін көрсете отырып)	Сағат саны	
					ОМӨЖ	МӨЖ
1	Адреномиметиктердің және адренолитиктердің басқа дәрілік препараттармен	Қосарланған ДЗ оңтайлы әдістемесі, фармакокинетикалық, фармакодинамикалық	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік	1-күн	2	4

	өзара әсерлесуі.	қ, ағза жүйелерінің деңгейінде өзара әрекеттесуі. Дәрілік өзара әсерлесуінің фармакокинетикалық аспектілері. Сіңірілу кезіндегі дәрілік заттардың өзара әрекеттесуі. Таралу кезіндегі дәрілік заттардың өзара әрекеттестігі. Биотрансформация кезіндегі дәрілік заттардың өзара әрекеттестігі. Шығарылу кезіндегі дәрілік заттар.	тапсырмаларды орындау Презентация, реферат			
2	Холиномиметиктердің және холинолитиктердің басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	Анықтамасы. Дәрілік заттардың өзара әсерлесуінің түрлері: фармацевтикалық, фармакокинетикалық, фармакодинамикалық, ағза жүйелерінің деңгейінде өзара әрекеттесуі. Дәрілік өзара әсерлесуінің фармакокинетикалық аспектілері. Сіңірілу кезіндегі дәрілік заттардың өзара әрекеттесуі. Таралу кезіндегі дәрілік заттардың өзара әрекеттестігі. Биотрансформация кезіндегі дәрілік заттардың өзара	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	2-күн	1	4

		әрекеттестігі. Шығарылу кезіндегі дәрілік заттар.				
3	Психотропты дәрілердің басқа дәрілермен өзара әсерлесуінің ерекшеліктері.	Дәрілік өзара әсерлесуінің фармакодинамика- лық аспектілері. Синергизмдік фармакодина- микалық өзара әсерлесуі. Антагонисттік фармакодинамикалы қ өзара әсерлесуі. Тура фармакодинамикалы қ өзара әсерлесуі. Спецификалық молекуланысана деңгейіндегі өзара әрекеттесуі. Транспорттық медиаторлық жүйелерінің деңгейінде өзара әрекеттесуі. Қосалқы (тура емес) фармакодинамикалы қ өзара әсерлесуі. Эффекторлық жасушалар деңгейіндегі өзара әрекеттесуі. Эффекторлық органдар деңгейіндегі өзара әрекеттесуі. Эффекторлық функционалдық жүйелер деңгейінде өзара әрекеттесуі. Дәрілік заттардың фармакодинамикасы н бағалау әдістеріне қойылатын негізгі	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	3-күн	1	6

		талаптар. Фармакокинетикамен фармакодинамиканы өзара байланыстары.				
4	Қояншыққа, тырысуға, және паркинсон ауруларына қарсы дәрілердің басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	Дәрілік заттардың тағаммен фармакокинетикалық өзара әрекеттесуі. Дәрілік заттардың тағаммен фармакодинамикалық өзара әрекеттесуі. Дәрілік заттардың темекі, этанол, алкогольмен өзара әрекеттесуі. Дәрілік заттардың өзара әрекеттесуінің қауіпті факторлар. Қосалқы аурулар. Полипрагмазия. Дәрілік заттардың терапевтикалық ені. Фармакогенетикалық факторлар.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	4-күн	2	4
5	Бауыр және бүйрек жетіспеушілігінде дәрілерді басқа дәрілермен бірге қолдану кезіндегі өзара әсерлесуінің ерекшеліктері	Жүктіліктің критикалық кезеңі (жүктілік кезінде қоданылатын дәрілік құралдардың категориялары). Жүктілік кезіндегі дәрілердің фармакокинетикалық ерекшеліктері. Жүктілік кезіндегі қолдануға болмайтын немесе өте сақтықпен қолданатын дәрілердің тізімі. Жүктілік кезіндегі дәрілік құралдардың	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	5-күн	2	4

		өзара әсерлесуі. Бүйрек жетіспеушілік және дәрілік құралдар. Бүйрек жетіспеушілік кезіндегі дәрілік құралдардың өзара әсерлесуі. Бауыр жетіспеушілік және дәрілік құралдар. Бауыр жетіспеушілік кезіндегі дәрілік құралдардың өзара әсерлесуі.				
6	Иммуносупрессорлық заттардың басқа дәрілермен өзара әсерлесуі	Қажетсіз дәрілік заттардың өзара әрекеттесуін диагностикалау. Ятрогендік асқынуларды түзету.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	6-күн	2	4
7	Аллергияға қарсы дәрілердің басқа дәрілермен өзара әсерлесуі	Химиотерапиялық дәрілік заттардың өзара әсерлесуі. Химиотерапиялық дәрілерді қолданудағы негізгі қағидалар.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	7-күн	2	3
8	Бейстероидты қабынуға қарсы препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Антибактериальдік құралдардың (пенициллиндердің, цефалоспориндердің, карбопенем-дердің, макролидтердің, гликопептидтердің, аминогликозидтердің, тетрациклиндердің, амфениколдардың,	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	8-күн	2	4

		хинолондардың, нитроими- дозолдардың, нитрофурандардың, фосфон қышқыл туындыларының) өзара және басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.				
9	Химиотерапиялық дәрілік заттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Вирустарға (герпеске, цитомегаловирусқа, гриппке, белсенділік кең спектрі бар) және саңырауқұлақтарға қарсы (полиендік, азолдар, аллиаминдер, басқа химических групп) препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	9-күн	2	3
10	Антибактериальдік препараттардың басқа дәрілермен өзара әсерлесуі	Сульфаниламидтерд ің дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі және басқа да антибиотиктермен әсерлесуі.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	10-күн	2	4
11	Сульфаниламидтер дің дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі	Адренергиялық (адреномиметиктер, адрено-блокаторлар, симпатолитиктер) басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	11-күн	1	6
12	Туберкулезге қарсы дәрілер-дің	Холинэргиялық құралдардың	Клиникалық хаттамалармен	12-күн	1	4

	басқа дәрілермен өзара әсерлесуі	(холиномиметиктер, холиноблокаторлар, антихолинэстераздық құралдар, ганглиоблокаторлар) басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат			
13	Асқазан-ішек жолдарына әсер ететін дәрілердің басқа дәрілермен өзара әсерлесуі Аралық бақылау №1	Психотропты құралдардың (антидепрессант-тар, литий препараттар, нейролептиктер, анксиолитиктер, ұйықтататын) басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	13-күн	2	4
14	Кардиотоникалық дәрілердің басқа дәрілермен өзара әсерлесуі	Жүрек-қантамыр препараттардың (нитраттардың, кальций блокаторлардың, β -адрено-блокаторлардың, АПФ ингибиторлардың, фосфодиэстеразаның ингибиторлардың және т.б өзара әсерлесуі.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	14-күн	2	4
15	Антиангинальды дәрілердің басқа дәрілермен өзара әсерлесуі	Антиаритмиялық препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	15-күн	2	4
16	Антигипертензивті дәрілердің басқа дәрілермен өзара әсерлесуі	Өкпе және бронх ауруларында қолданылатын препараттардың	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша,	16-күн	2	4

		(β2-адреномиметиктердің, метилксантиндердің, м-холиноблокаторлардың, жасуша мембранасының тұрақтандырғыштары, түкірік түсіретін, муколитик-тердің, жөтелге қарсы) басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі	тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат			
17	Антиаритмиялық дәрілердің басқа дәрілермен өзара әсерлесуі	Асқазан-ішек жолдарының қызметіне әсер ететін препараттардың (протон помпаның ингибиторлардың, антацидтердің, H2-гистаминоблокаторлардың және гастропротективтік препараттардың) басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	17-күн	2	4
18	Бронхолитиктер мен қақырық түсіретін препараттардың басқа дәрілермен өзара әсерлесуі	Стероидты қабынуға қарсы препараттардың басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	18-күн		
19	Диуретиктердің басқа дәрілік препараттармен өзара әсерлесуі.	Аллергияға қарсы препараттардың ОЖЖ әсер ететін басқа дәрілік құралдармен өзара	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік	19-күн		

		әсерлесуі.	тапсырмаларды орындау Презентация, реферат			
20	Жүктілік кезіндегі дәрелердің өзара әсерлесуі.	Эндокриндік ауруларда қолданылатын дәрілердің (инсулин, сульфонилмочевина, бигуанидтер және т.б., антитиреоидты гормондар және қалқанша безінің гормондары) басқа дәрілік құралдармен өзара әсерлесуі.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	20-күн		
21	Дәрілік заттардың алмасудың заңнамалық аспектілері	Өзара алмастырылуы және басымдық. Оригиналды дәрілік құрал. Биотехнологиялық дәрілік құралдар. Биоаналогтік дәрілік құрал (биоаналог). Дәрілілердің өзара алмасуы: дженериктер және биосимилярлар. Өзара алмастырылудың түсінік тұжырымдамасы. Ғылыми сараптаманың рөлі. Өзара алмастырылудың қағидалары. Биозквивалентность. Мемлекеттік сатып алуларға өзара алмасудың әсері.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	21-күн		
22	Қайта өңдірілген	Түпнұсқалық және	Клиникалық	22-күн		

	дәрілік құралдардың сапаның мәселелері	дженерикалық препараттармен қамтамасыз етуді реттейтін түрлі елдердің заңдарының ерекшеліктері.	хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат			
23	ДЗ өзара әсерлесу заңдылықтар аспектілері.	Эквиваленттілігін ескере отырып, қайта өндірілген және түпнұсқалық препараттармен фармакотерапияның экономикалық аспектілері. Мемлекеттік сатып алуларға өзара алмастырудың әсері.	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	23-күн		
24	Дәрілердің дәлелденбеген эффектілері. Аралық бақылау №2	Терапевтік эквиваленттілігінің деректер базалары	Клиникалық хаттамалармен жұмыс жасау. Ауызша, тесттік тапсырмаларды орындау Презентация, реферат	24-күн		
	Барлығы				42	98

7. Білім мен құзыреттілікті бағалау критерийлері мен ережелері:

- **Ғымдық бақылау:** кіші топтармен жұмыс, дискуссия, тесттілік тапсырмаларды шешу, ситуациялық есептерді шешу, ауызша сұрау.
- **Қорытынды бақылау:** тесттілеу түріндегі емтихан.

Тәжірибелік сабақ

1. Ауызша жауап

Бақылау түрі	Бағасы	Бағалау критерийлері
Ауызша жауап	өте жақсы А (4,0; 95-100%); А- (3,67; 90-94%);	Бұл бағалар, егер магистрант ешқандай да қателіктер, дәлсіздіктер жібермесе қойылады. Игерілетін пән бойынша теорияда концепцияда және бағыттарда ориентирлене біледі, басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданады.

	жақсы В+ (3,33; 85-89%); В (3,0; 80-84%) В- (2,67; 75-79%)	Бұл бағалар, егер магистрант жауап барысында қатаң қателер жібермесе, студенттің өзімен жөнделінген ұстанымсыз дәлсіздіктер немесе ұстанымды қателіктер жіберсе, оқытушының көмегімен бағдарламалы материалды жүйелей білсе қойылады.
	қанағаттанарлық С+ (2,33; 70-74%) С (2,0; 65-69%) С- (1,67; 60-64%) Д+ (1,0; 50-54%)	Бұл бағалар, егер магистрант жауап бергенде дәлсіздіктер мен ұстанымсыз қателер жіберсе, оқытушымен көрсетілген оқу әдебиетімен шектелсе, материалды жүйелеуде үлкен қиындықтарды сезінсе қойылады.
	қанағаттанарлықсыз F (0; 0-49%) бағасына сәйкес келеді	Бұл бағалар, егер магистрант жауап бергенде ұстанымды қателер жіберсе, сабақтың тақырыбы бойынша негізгі әдебиеттерді өңдемесе, пәннің ғылыми терминологиясын қолдана білмесе, қатаң стилистикалық және логикалық қателермен жауап бергенде қойылады.

2. Ситуациялық есептерді шешу

Бақылау түрі	Бағасы	Бағалау критериилері
Ситуациялық есептерді дайындау және шешу	өте жақсы А (4,0; 95-100%); А- (3,67; 90-94%);	Жұмысқа белсенді қатысты, бұл кезде ерекше ойлау қабілетін танытты, материалды терең меңгергенін көрсетті, талқылау кезінде басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданды
	жақсы В+ (3,33; 85-89%); В (3,0; 80-84%) В- (2,67; 75-79%)	Жұмысқа белсенді қатысты, материалдық білімін көрсетті, магистранттың өзімен жөнделінген ұстанымсыз қателіктер немесе ұстанымды қателер жіберді.
	қанағаттанарлық С+ (2,33; 70-74%) С (2,0; 65-69%) С- (1,67; 60-64%) Д+ (1,0; 50-54%)	Топтың жұмысында пассивті болды, әлсіз және ұстанымсыз қателер жіберді, материалды жүйелеуде үлкен қиындықтар сезінді.
	Қанағаттанарлықсыз F (0; 0-49%) бағасына сәйкес келеді	Оқытушының сұрақтарына жауап бере отырып, топтың жұмысына қатысқан жоқ, ұстанымсыз қателер мен дәлсіздіктер жіберді, жауап бергенде ғылыми терминологияны қолданбады.

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044 -41/16	
«Гематология мен пульмонологиядағы тиімді фармакотерапия» пәні бойынша сиплабус		32 беттің 23 -беті	

3. Тестілік тапсырмаларды орындау

Бақылау түрі	Бағасы	Бағалау критериилері
Тестілік тапсырмалардың орындалуы	Өте жақсы	95-100% дұрыс жауап
	жақсы	75-85% дұрыс жауап
	қанағаттанарлық	50-74% дұрыс жауап
	қанағаттанарлықсыз	50%-дан төмен дұрыс жауап

4. Кіші топтағы жұмыс TBL

Бақылау түрі	Бағасы	Бағалау критериилері
Аз топтағы жұмыс	өте жақсы А (4,0; 95-100%); А- (3,67; 90-94%);	Егер магистрант командада жұмыс жасай білген, топты ынталандыра білген жағдайда ғана қойылады. Мықты магистрант – академиялық лидер, ол қажет болған жағдайда қалғандарға деректерді түсіндіре біледі.
	Жақсы В+ (3,33; 85-89%); В (3,0; 80-84%) В- (2,67; 75-79%)	Ұйымдастырушы лидер, дайындалу деңгейі бойынша күшті немесе орташа егер магистрант, ол барлық топ деректерді меңгергенін және мерзімінде сәйкес теориялық тапсырмаларды орындағанын бақылау қажет.
	қанағаттанарлық С+ (2,33; 70-74%) С (2,0; 65-69%) С- (1,67; 60-64%) Д+ (1,0; 50-54%)	Магистрант - лаборант – ұсынылған тақырып бойынша жақсы білетін дайындық деңгейі бойынша күшті немесе орташа магистрант. Егер жауап толық болмаса немесе топтың басқа мүшелер үшін сұрақтар туындаса, осы топтың басқа магистранті жауап берсе болады.
	қанағаттанарлықсыз F (0; 0-49%) бағасына сәйкес келеді	Қажет болған жағдайда топтың басқа мүшелерінен көмек сұрайтын әлсіз магистрант. Егер магистрант жауап беру кезінде айқын қателер жіберсе, сабақтың тақырыбы бойынша негізгі әдебиеттерді өңдемеген жағдайда қойылады. Пәннің ғылыми терминологиясын қолдана алмайды, дөрекі стилистикалық және логикалық қателермен жауап береді.

5. Пікір талас

Бақылау түрі	Бағасы	Бағалау критериилері
Пікір талас	өте жақсы А (4,0; 95-100%); А- (3,67; 90-94%);	Магистрант пікір таласқа белсенді түрде қатысады және деректерге негізделе отырып, аргументті жауаптарды ұсынады, барлық сұрақтарға жауап береді. Басқа магистранттардың пікірлерін құрметпен тыңдайды және командада тиімді жұмыс

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044 -41/16	
«Гематология мен пульмонологиядағы тиімді фармакотерапия» пәні бойынша силлабус		32 беттің 24 -беті	

		жасайды. Пікір таласқа қатысуы тақырыпқа, мәселелікке сәйкес келеді.
	Жақсы В+ (3,33; 85-89%); В (3,0; 80-84%) В- (2,67; 75-79%)	Магистрант пікір таласқа қатысады, сұрақтар қояды, басқалардың пікірлерін тыңдайды. Магистрант талқылауда шамалы қателер жібереді. Басқа магистранттардың пікірлерін құрметпен тыңдайды және командада тиімді жұмыс жасайды.
	қанағаттанарлық С+ (2,33; 70-74%) С (2,0; 65-69%) С- (1,67; 60-64%) Д+ (1,0; 50-54%)	Магистрант пікір таласта белсенділік танытпайды, сұрақ қоймайды, шешімдерді ұсынбайды, басқалардың пікірлерін тыңдайды. Магистрант талқылауда қателер жібереді.
	қанағаттанарлықсыз F (0; 0-49%) бағасына сәйкес келеді	Магистрант шеттегі бақылаушының ролін ойнайды. Пікір таласқа қатыспайды, шешімдерді ұсынбайды, сұрақтарға жауап бермейді, Магистрант топтың жұмысына қатыспайды.

Магистранттардың өзіндік жұмысы (МӨЖ).

1. Рефератты дайындау және қорғау

Бақылау түрі	Бағасы	Бағалау критериилері
Рефератты дайындау және қорғау	өте жақсы А (4,0; 95-100%); А- (3,67; 90-94%);	Реферат ұқыпты орындалды және белгіленген мерзімде тапсырылды, 3-тен төмен емес әдеби тектерді қолдана отырып, рефераттың тақырыбына сәйкес сызбалар, кестелер, суреттер көрсетілген. Рефератты қорғауда тексті оқымайды, айтып береді. Қойылған барлық сұрақтарға дәл және қатесіз жауап береді.
	жақсы В+ (3,33; 85-89%); В (3,0; 80-84%) В- (2,67; 75-79%)	Реферат ұқыпты орындалды және белгіленген уақытта тапсырылды, 3-тен төмен емес әдеби тектерді қолдана отырып, өздігімен жазылды. Тақырыпқа сәйкес сызбалар, кестелер, суреттер көрсетілген. Рефератты қорғағанда тексті оқымайды, айтып береді. Сұрақтарға жауап беруде ұстанымсыз қателер жібереді.
	қанағаттанарлық С+ (2,33; 70-74%) С (2,0; 65-69%) С- (1,67; 60-64%) Д+ (1,0; 50-54%)	Реферат ұқыпты орындалды және белгіленген уақытта тапсырылды, 3-тен төмен емес әдеби тектерді қолдана отырып, өздігімен жазылды. Тақырыпқа сәйкес сызбалар, кестелер, суреттер көрсетілген. Рефератты қорғағанда тексті оқиды. Сұрақтарға сенімсіз жауап береді,

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы		044 -41/16	
«Гематология мен пульмонологиядағы тиімді фармакотерапия» пәні бойынша сиплабус		32 беттің 25 -беті	

		ұстанымды қателер жібереді.
	қанағаттанарлықсыз F (0; 0-49%) бағасына сәйкес келеді	Реферат ұқыпсыз орындалды және белгіленген мерзімде тапсырылмады, 3- тен төмен әдеби тексттерді қолдана отырып, өздігімен жазды. Рефератты қорғауда текстті оқиды. Сұрақтарға жауап бергенде қатаң қателер жібереді, материалды жақсы білмейді

2. Тақырыптың презентациясы

Бақылау түрі	Бағасы	Бағалау критериилері
Тақырыптың презентациясы	өте жақсы A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%);	Презентация белгіленген мерзімде өздігімен орындалды. 3-тен төмен емес әдеби тектер қолданылған. Слайдтар мазмұнды және тиімді. Қорғау кезінде автор тақырып бойынша терең білімдерін танытты. Талқылау уақытында сұрақтарға жауап бергенде қателер жібермейді.
	Жақсы B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%) B- (2,67; 75-79%)	Презентация белгіленген мерзімде өздігімен орындалды. 3-тен төмен емес әдеби тектер қолданылған. Слайдтар мазмұнды және тиімді. Қорғау кезінде автор тақырып бойынша жақсы білімдерін танытты. Өзі жөндей отырып, сұрақтарға жауап бергенде ұстанымсыз қателер жібереді.
	қанағаттанарлық C+ (2,33; 70-74%) C (2,0; 65-69%) C- (1,67; 60-64%) D+ (1,0; 50-54%)	Презентация белгіленген мерзімде өздігімен орындалды. 3- тен төмен емес әдеби тектер қолданылған. Слайдтар мазмұнсыз. Қорғау кезінде автор сұрақтарға жауап бергенде ұстанымды қателер жібереді.
	қанағаттанарлықсыз F (0; 0-49%) бағасына сәйкес келеді	Презентация белгіленген уақытта тапсырылмады. 3-тен төмен әдеби тектер қолданылған. Слайдтар мазмұнсыз. Қорғау кезінде автор сұрақтарға жауап бергенде қатаң қателер жібереді. Өзінің материалында жетік білмейді.

3. Тестілік тапсырмалар мен есептерді дайындау

Бақылау түрі	Бағасы	Бағалау критериилері
Тестілік тапсырмаларды дайындау	өте жақсы A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%);	Тесттілік тапсырмаларды 10-нан төмен емес сұрақтар бар. Белгіленген мерзімде тапсырмалар нақты, дәл, түсінікті құрастырылған. Жауаптардың варианттары біртекті және адекватты. Алгоритм жауаптары

4. Протокол (сарапшының қорытындысы)

[illegible]

[illegible]

Магистрант тандау препараты бойынша бағалау парағын толтыруда ұстанымды дәлелсіздіктер жібереді. Оқытушының көмегімен тапсырмаларды орын-дайды; Пән бойынша ғылыми терминологияны қолданбайды.											
Дәрілік заттарды рационалды тиімді қолдануға магистранттың эксперттік қорытынды беруде қатаң қателіктер жібереді, тандау препараты бойынша бағалау парағын толтыруда ұстанымды дәлелсіздіктер жібереді.											
Дәрілік заттарды рационалды тиімді қолдануға магистранттың эксперттік қорытындысының және тандау препараты бойынша бағалау парағының жазылмауында.											

Практикалық сабақтарда, және МӨЖ орындауда білім бақылаудың бірнеше түрлерін қолдану мүмкін. Журналға орта баға қойылады.

Бақылау түрі	Бағасы	Бағалау критериилері
Тестілеу/ әңгімелесу	өте жақсы А (4,0; 95-100%); А- (3,67; 90-94%);	Бұл баға, егер магистрант жауап бергенде ешбір қателер, дәлсіздіктер жібермесе қойылады. Игерілетін пән бойынша теорияда, концепцияда және бағыттарда дұрыс ойлай біледі және оларға дағдарысты баға береді, басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданады. Тест бойынша 86-100% дұрыс жауап.
	жақсы В+ (3,33; 85-89%); В (3,0; 80-84%); В- (2,67; 75-79%)	Бұл баға, егер магистрант жауап бергенде қатаң қателер жібермесе, студенттің өзімен жөнделінген ұстанымсыз дәлсіздіктер немесе ұстанымды қателер жіберілсе, оқытушының көмегімен бағдарламалық материалды жүйелей білсе, қойылады. Тест бойынша 75-85%-ы дұрыс жауап.
	қанағаттанарлық С+ (2,33; 70-74%); С (2,0; 65-69%)	Бұл баға, егер магистрант жауап бергенде дәлсіздіктер мен ұстанымсыз қателер жіберсе, тек оқытушымен көрсетілген оқу әдебиетімен

	C- (1,67; 60-64%) Д+ (1,0; 50-54%)	шектелсе, материалды жүйелеуде үлкен қиындықтар сезінсе, қойылады. Тест бойынша 50-74%-ы дұрыс жауап.
	қанағаттанарлықсыз F (0; 0-49%) бағасына сәйкес келеді	Бұл баға, егер магистрант жауап бергенде ұстанымды қателер жіберсе, сабақтың тақырыбы бойынша негізгі әдебиетте өңдемесе қойылады, пәннің ғылыми терминологиясын қолдана білмейді, дәрекі стилистикалық және логикалық қателермен жауап берді. Тест бойынша 50%-дан төмен дұрыс жауап.

Қорытынды бақылау

Емтиханға пәннің бағдарламасын толық меңгерген және допуск рейтингісін алған магистранттар ғана жіберіледі.

Жіберілу рейтингтік бағасы мен емтиханның нәтижелерінің қосындысынан алынатын әр пән бойынша қорытынды баға анықталады, бұл кезде 60%. Жіберілу рейтингтік бағасы, 40% - емтихан нәтижесі болып табылады.

Магистранттың білімін қорытынды бағалау білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың әріптік жүйесі бойынша бағаланады, ол төрт баллды жүйе бойынша сандық эквивалентке сәйкес келеді.

Әріптік жүйе бойынша баға	Баллдардың сандық эквиваленті	Пайыздық құрамы	Дәстүрлі жүйе бойынша баға
A	4,0	95-100 %	Өте жақсы
A-	3,67	90-94 %	
B+	3,33	85-89 %	Жақсы
B	3,0	80-84 %	
B-	2,67	75-79 %	
C+	2,33	70-74 %	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69 %	
C-	1,67	60-64%	
Д+	1,33	55-59%	
Д	0,67	50-54%	
F	0,33	0-49%	Қанағаттанарлықсыз

8. Саясат және рәсімдер:

1. ДДҰ мәліметтері бойынша дәрілерді тиімді пайдалану дегеніміз - бұл, наука препаратты клиникалық қажеттілікке сәйкес жеке сұранысты қанағаттандыратын мөлшерде, адекватты өзі және қоғам үшін аз уақыт ішінде қолдану.

Дүние жүзінде 50% -дан жоғары дәрілерді орынсыз босатады және сатады, науқастардың көп бөлігі дәрілерді дұрыс пайдаланбайды, ал дүние жүзінің тұрғындарының үштен бір бөлігі қажетті медикаменттерге қол жеткізе алмайды.

Дәрілерді тиімсіз қолданудың белгілі бір себептері бар, оларға – дәрігердің білімі мен дағдыларының жетіспеушілігі, ақпараттың тәуелсіздігі, препараттарға қол

жеткізудің шектелмеуі, персоналдың бос болмауы, препараттарды жарнамалаудың орынсыздығы, оларды сатудың қаржылық ынталандыруы жатады;

2. Тәжірибелік сабақта белсенді болу қажет;

3. Болатын дәріс тақырыбы бойынша түсінік болу қажет, дәрістерде кері байланысқа дайын болу қажет;

4. Аудиторияларда қауіпсіздік техникасын сақтау;

5. Жұмыс орнын тазалықта сақтау;

6. Ғылыми-зерттеу жұмысқа қатысу;

7. Мақалаларды рецензирленген журналдарға, тезистерді жинақтарға шығару;

8. Дәрілерді тиімді пайдалану мәселелерімен семинар, ғылыми конференцияларда баяндамамен қатысу;

9. Кафедраның мәжілісінде қатысу;

10. Бакалаврларға тәжірибелік сабақ өткізу.

9. Ұсынылатын әдебиет:

Негізгі

1. Белоусов Ю.Б., Моисеев В.С., Лепахин В.К. Клиническая фармакология и фармакотерапия. Руководство для врачей. - М., 2001. - 532с.

2. В.Г. Кукес 4-е издание, перераб. допол.-М.,2008.Клиническая фармакология

3. Орманов Н.Ж.,Орманова Л.Н. Фармакотерапия, 1-2 том Шымкент,2012 жыл

Қосымша

1.Бертрам Г. Катцунг. Базисная и клиническая фармакология (перевод д.м.н., проф. Э.Э. Звартау.)- Санкт-Петербург, 1998.- 1043с.

2.Гудман Г., Гилман Г. Клиническая фармакология по Гудману и Гилману. Перевод 10-го издания.- М.: «Практика», 2006 г. -1648с.

3.Клиническая фармакология/Под ред. В.Г.Кукеса, А.К. Стародубцева/- М.: Изд. дом «ГЭОТАР-МЕД», 2006.-640 с.

4. Орманов Н.Ж.,Орманова Л.Н. Фармакокология кесте мен сызбада, Шымкент,2011 жыл

5. Орманов Т.Н.Дәрілердің өзара әсерлесуінің белсенділіктері,Шымкент,2013 жыл

Консультация беру уақыты

№	Қызметі	Оқытушының аты-жөні	Күні	Сағаты
1	Кафедра меңгерушісі, м.ғ.д., профессор	Керимбаева Закира Амировна	Жұма	10.00- 12.00
2	Кафедра м.ғ.д., профессоры	Орманов Намазбай Жаппарович	Сейсенбі	10.00- 12.00

«Оңтүстік Қазақстан
медицина академиясы» АҚ

АО «Южно-Казахстанская
медицинская академия»

Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы

044 -41/16

«Гематология мен пульмонологиядағы тиімді фармакотерапия» пәні бойынша силлабус

32 беттің 31 -беті

«Оңтүстік Қазақстан
медицина академиясы» АҚ

АО «Южно-Казахстанская
медицинская академия»

Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы

044 -41/16

«Гематология мен пульмонологиядағы тиімді фармакотерапия» пәні бойынша силлабус

32 беттің 32 -беті

«Оңтүстік Қазақстан
медицина академиясы» АҚ

АО «Южно-Казахстанская
медицинская академия»

Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы

044 -41/16

«Гематология мен пульмонологиядағы тиімді фармакотерапия» пәні бойынша силлабус

32 беттің 33 -беті

«Оңтүстік Қазақстан
медицина академиясы» АҚ

АО «Южно-Казахстанская
медицинская академия»

Фармакология, фармакотерапия және клиникалық фармакология кафедрасы

044 -41/16

«Гематология мен пульмонологиядағы тиімді фармакотерапия» пәні бойынша силлабус

32 беттің 34 -беті